

Čemu projekt?

Projekt 'Tudi naši predniki so bili knapi' je bil izveden s pomočjo Centra za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija in sofinanciran s strani Ministrstva za izobraževanje in šport – Urad za UNESCO v okviru programa Slovenske nacionalne komisije za UNESCO. Z bogatim naborom aktivnosti, ki smo jih zasnovali in s številnimi zunanjimi sodelavci izpeljali učitelji OŠ Spodnja Idrija, so se naši učenci seznanili z delovanjem idrijskega živosrebrovega rudnika in njegovimi spremljajočimi, odvisnimi dejavnostmi, saj je bila Spodnja Idrija v preteklosti močno odvisna od delovanja idrijskega rudnika.

OŠ Spodnja Idrija je vključena v mrežo UNESCO šol, zato je še posebej odgovorna, da kulturno dediščino in njen pomen ohranja in predstavlja.

Brez dvoma nam je to z letošnjim projektom tudi uspelo.

Srečno!

Sodelovali so tudi:

Rudnik živega srebra Idrija

Turistično društvo Fara

Turistično društvo Idrijske Krnice – Pavel in Aleš Magajne

Kendov dvorec – Franci Pivk, Matic Bevk in Simona Golja Kosmač

Čipkarska šola Idrija – Dragica Česnik

dr. Alfred Bogomir Kobal

Barbara Štemberger-Zupan

Miri Bratuš

Vojko Česnik

Gregor Koželj

Marjan Bajec

Marija Boškovič

Anton Filipič

Mestni muzej Idrija

Idrijski oktet

<http://knapi2015.splet.arnes.si/>

Center za upravljanje
z dediščino živega srebra
IDRIJA Mercury Heritage
Management Centre

Slovenska nacionalna
komisija za UNESCO
Slovenian National
Commission for UNESCO

Tudi naši predniki so bili knapi

praskanka, 2.a razred

mini bule s podstavki in čipka, 6. razred

maketa rudniškega rova, vozički, 2.a razred

LETNI PROJEKT 2015/16

OŠ Spodnja Idrija in

Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija

Prva triada

Učenci 1. razreda smo se srečali z jamskim škratom ter izdelali škrate koptiljačka. Ob temi Bilo je nekoč smo se pogovarjali o življenju v naših krajih v času delovanja rudnika.

V 2. a razredu smo z ogljem risali knape v rudniku. Za razsvetljavo je včasih rudarjem služila karbidovka, ki smo jo izdelali v tehniki praskanka. Za lažjo predstavo smo oblikovali maketo rova z rudniškim vozičkom.

V 2. b razredu smo šli na ogled Antonijevega rova. O življenju rudarjev pa smo veliko izvedeli v pogovoru z nekdanjim rudarjem, ki nas je obiskal.

Tudi učence 3. razreda je pot zanesla v Antonijev rov. Nato smo z ogljem in tušem risali podobe, ki so nam najbolj ostale v spominu ob ogledu. Izdelali smo modele karbidovke.

Podaljšano bivanje

V času podaljšanega bivanja smo izdelovali »fulawže« – ptičje kletke, ker so bile ptice tipični hišni ljubljenski knapovskih družin.

Druga triada

4. razred: Preizkusili smo se v pripravi knapovskega kosila in se tako učili kuhati stare jedi. Poiskali smo knapovska oblačila in potrebno opremo ter na hodnikih šole »oblekli« dva knapa. Pogovarjali smo se o predelavi rude do srebrne tekočine ter ob zgodbi Lučka v temi. Izdelali smo knapovske lučke.

5. razred: Z življenjem rudarjev smo se поблиže spoznali v razgovoru z upokojenim knapom, ki si je vzel čas za nas. Zbirali smo tudi razne zgodbe o dogodkih, ki so se zgodili na poti v službo, ter jih nato strnili v drobni knjižici. Iz žice smo oblikovali model kolesa, ki je bilo najpogostejše prevozno sredstvo rudarjev.

6. razred:

Žene rudarjev so po večini klekljale in tako nekaj prispevale k družinskemu proračunu. Na tehniškem dnevu smo se v eni skupini preizkusili v klekljanju in si spletli zapestnice prijateljstva. Še prej pa smo izdelali mini bule ter podstavke. V drugi skupini smo obiskali Kendov dvorec ter skuhalo smukavc in pekli zeljševko in na ta način spoznavali način prehranjevanja rudarskih družin v preteklosti.

Tretja triada

Sedmošolci smo se pri starih starših in drugih starejših krajanih, ki so delali še v rudniku ali so drugače spremljali življenje rudarjev v času delovanja rudnika, pozanimali, če se spomnijo česa o življenju rudarjev in njihovih družin, kakšnih humorističnih zgodb iz delovnega okolja rudarjev in vzdevkov, ter to zapisali.

Učenci 8. razreda smo se osredotočili na temo gozdarstvo in razvoj gozdarjenja. Seznanili smo se z uporabo lesa v rudniku pri pridobivanju živega srebra. Temu so služile tudi Kanomeljske klavže, ki smo si jih v živo ogledali ter nato risali z ogljem.

V devetem razredu pa smo se na predavanju upokojenega zdravnika, ki je zdravil rudarje, ko je bil rudnik še v delovanju, seznanili z vplivi rudarjenja na zdravje ljudi.

V nadaljevanju smo v eni skupini najprej prisluhnili, kako se izdelava ogarsko kopo, nato pa smo jo še sami postavili. Svoje moči smo preizkusili v žaganju z amerikanko.

Druga skupina je spoznala postopek lončarjenja in žganja lončenih izdelkov, med drugim tudi izdelave posod za shranjevanje živega srebra ter retort iz žgalniških peči. Izdelovali smo posode iz gline.

model kolesa, 5. razred

rudarske svetilke, 3. razred

Turistični krožek

Člani turističnega krožka smo se naučili dramsko igro Sv. Barbara, ki jo bomo prvič predstavili ob zaključku projekta v prizivnici Antonijevega rova na godovni dan zavetnice idrijskih knapov, [v petek, 4. decembra 2015, ob 18.00 uri.](#)

